

# Motion till riksdagen

1985/86:Jo621

Pär Granstedt och Birgitta Hambræus (c)

En genbank för husdjur

---

Djurförädlingen inom jordbruket har under det senaste århundradet förändrat det genetiska material som djuruppfödarna använder. I samband med detta har genetiska resurser som utgörs av äldre husdjursraser försvunnit. Under 1800- och 1900-talet har ett flertal svenska landskaps- eller lantraser av husdjur försvunnit t. ex. Ölandspanny, Gotlandsko, skogssvin, långörat lantrassvin m. m. Den mest hotade svenska lantrassen i dag torde vara rödkulla.

Men även de förädlade husdjursraserna är i behov av skydd. Genom seminverksamhet och övrig avel likriktas det genetiska materialet. Genom import av avelsdjur är äldre förädlade raser på väg att förändras. Det behövs därför en organiserad genbanksverksamhet för att skydda äldre raser och förädlingspopulationer av husdjur i Sverige. Denna genetiska resurs behövs som bas för framtida förädling och utveckling av boskapsskötseln.

1979–1980 genomfördes en utredning angående bevarande av svenska husdjurs genresurser. I betänkandet (Bevarande av genresurser hos husdjur. Betänkande av genbanksutredningen, Ds Jo 1980:6 konstaterades att det finns ett stort behov av åtgärder för att bevara ett antal äldre raser och populationer av husdjur.

På lantbruksstyrelsen finns visserligen sedan några år en genbanksnämnd, dvs. en grupp personer som sammanträder om frågan någon gång om året. Detta kan dock inte kallas en egentlig genbanksorganisation. Lantbruksstyrelsen har inte fått några särskilda medel för verksamheten och har av eget anslag gett 3 000 kr. om året till att bekosta nämndens sammanträden.

Det är allvarligt att genresurser försummas på detta sätt. Genbanksnämnden måste få tillräckliga resurser för att kunna få i gång en planering. Så snart som möjligt bör genbanksutredningens förslag om en husdjursbank realiseras. Den bör dock inrättas på nordisk bas på samma sätt som Nordiska genbanken för jordbruks- och trädgårdsväxter. Den fem år gamla genbanksutredningen om husdjur har aldrig gått ut på remiss. Den är i behov av en översyn, vilket kan och bör ske redan detta år.

## Hemställan

Mot. 1985/86

Jo621

Med hänvisning till vad som anføres föreslår vi  
att riksdagen hos regeringen hemställer om åtgärder för att få till  
stånd en genbank för husdjur.

Stockholm den 27 januari 1986

*Pär Granstedt (c)*

*Birgitta Hambraeus (c)*